

Hướng dẫn giải và trả lời câu hỏi trong bài Tục ngữ về thiên nhiên, lao động và con người, xã hội lớp 7 trang 7 Tập 2 bộ sách Cánh diều chính xác nhất, mời các em học sinh và phụ huynh tham khảo.

Soạn Ngữ văn lớp 7 Bài: Tục ngữ về thiên nhiên, lao động và con người, xã hội trang 7 (Cánh diều)

1. Chuẩn bị

Yêu cầu (trang 7 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2):

- Xem lại khái niệm tục ngữ ở phần Kiến thức ngữ văn để vận dụng vào đọc hiểu văn bản này.

- Khi đọc tục ngữ, các em cần chú ý:

+ Tìm hiểu các từ ngữ khó (nghĩa đen, nghĩa bóng), từ đó, hiểu nội dung, ý nghĩa chung của câu tục ngữ.

+ Nhận biết được những yếu tố hình thức (số lượng chữ, vần, nhịp, biện pháp tu từ,...) của tục ngữ và tác dụng của các yếu tố đó.

- Đọc trước văn bản Tục ngữ về thiên nhiên, lao động và con người, xã hội (1); tìm hiểu thêm về tục ngữ từ sách, báo, Internet

2. Đọc hiểu

* **Nội dung chính:** Các câu tục ngữ trong bài nói về kinh nghiệm của nhân dân về thiên nhiên, lao động sản xuất, con người và xã hội.

*** Trả lời câu hỏi giữa bài:**

Câu 1 (trang 8 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2): Chú ý hình thức các câu tục ngữ.

Trả lời:

- Hình thức các câu tục ngữ: ngắn gọn, mỗi câu đều có số lượng từ không nhiều, thường có 2 vế trở lên.

Câu 2 (trang 8 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2): Nhận biết sự khác biệt về đề tài của các câu tục ngữ trong văn bản.

Trả lời:

Sự khác biệt về đề tài của các câu tục ngữ trong văn bản:

- Câu tục ngữ về thiên nhiên: 1, 2
- Câu tục ngữ về lao động sản xuất: 3, 4, 5
- Câu tục ngữ về con người: 6, 7, 8
- Câu tục ngữ về xã hội: 9, 10

*** Trả lời câu hỏi cuối bài:**

Câu 1 (trang 9 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2): Nhận xét về số lượng tiếng, vần, nhịp,... của các câu tục ngữ trong văn bản.

Trả lời:

Nhận xét câu tục ngữ trong văn bản:

- + Số tiếng: không nhiều, dưới 15 chữ 1 cặp câu tục ngữ
- + Vần, nhịp: các vế đối xứng, hiệp vần với nhau
- + Lời lẽ cô đọng, súc tích, giàu hình ảnh

Câu 2 (trang 9 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2): Nhận biết và chỉ ra tác dụng của một biện pháp tu từ được sử dụng trong các câu tục ngữ trên.

Trả lời:

- Một biện pháp tu từ được sử dụng trong các câu tục ngữ trên:

- + Biện pháp đối lập trong câu 1: nắng- mưa, mau- vắng.

=> tác dụng của biện pháp đối lập: tạo sự hài hòa về âm thanh, so sánh, đối chiếu để khẳng định, nhấn mạnh những kinh nghiệm của người dân trong việc quan sát bầu trời để dự đoán thời tiết.

Câu 3 (trang 9 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2): Các câu tục ngữ về thiên nhiên, lao động đã phản ánh những kinh nghiệm gì? Những kinh nghiệm ấy có vai trò như thế nào đối với người lao động?

Trả lời:

- Các câu tục ngữ về thiên nhiên, lao động đã phản ánh những kinh nghiệm:

+ Trời nhiều sao thì hôm sau sẽ nắng mà trời ít sao thì sẽ có mưa.

+ Thời tiết tháng Ba mưa nhiều thì cây cối phát triển sinh sôi còn mưa vào tháng Tư nhiều thì hư hại đất cát mùa màng; vai trò giá trị to lớn của đất cát.

+ Nghề chăn nuôi lợn sẽ nhàn hạ còn chăn nuôi tằm vất vả

+ Trong sản xuất nông nghiệp, quan trọng nhất là nước tưới, tiếp đến là phân bón và cần cù chịu khó cuối cùng là giống cây.

- Những kinh nghiệm ấy có vai trò rất lớn đối với người lao động, giúp cho người lao động những kinh nghiệm trong sản xuất, quan sát hiện tượng tự nhiên có thể đoán biết được thời tiết để sắp xếp việc; cảnh tỉnh sử dụng tài nguyên đất hợp lí, và đề cao giá trị của tài nguyên này; giúp con người biết khai thác tốt các điều kiện, hoàn cảnh tự nhiên để tạo ra của cải vật chất.

Câu 4 (trang 9 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2): Các câu tục ngữ về con người, xã hội muốn nhắn gửi mọi người điều gì?

Trả lời:

- Các câu tục ngữ về con người, xã hội muốn nhắn gửi mọi người: đề cao con người hơn giá trị vật chất; răng tóc đều là bộ phận của con người nên chúng ta cần phải giữ gìn. Đề cao sự đoàn kết, yêu thương đùm bọc lẫn nhau, phải thương yêu mọi người như yêu chính bản thân mình. Và mỗi con người cần phải rèn luyện tu dưỡng bản thân từng chút một.

Câu 5 (trang 9 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2): Trong những câu tục ngữ trên, em thích câu nào nhất? Vì sao?

Trả lời:

- Trong những câu tục ngữ em thích nhất câu *"Mau sao thì nắng, vắng sao thì mưa"*, bởi vì khi quan sát lên bầu trời đêm em sẽ dự đoán được thời tiết hôm sau để có thể chuẩn bị cho bản thân vật dụng cần thiết phù hợp với công việc của mình.

Câu 6 (trang 9 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 2): Theo em, các câu tục ngữ trên có còn hữu ích với cuộc sống ngày nay không? Hãy nêu một câu tục ngữ về thiên nhiên, lao động và một câu tục ngữ về con người, xã hội mà em thấy vẫn có ích với cuộc sống ngày nay.

Trả lời:

- Theo em, các câu tục ngữ trên vẫn còn hữu ích với cuộc sống ngày nay, tuy không hoàn toàn chính xác nhưng vẫn đúng.

- Một vài câu tục ngữ còn hữu ích với cuộc sống:

1. Chuồng gà hướng đông cái lông chẳng còn
2. Trồng khoai đất lạ, gieo mạ đất quen
3. Tháng giêng trồng trúc, tháng lục trồng tiêu
4. Năm trước được cau, năm sau được lúa
5. Chuồn chuồn bay thấp thì mưa

Bay cao thì nắng, bay vừa thì râm.